

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21Csp/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620201075
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620201075.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúp. JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníková 3479/3A, Bratislava proti žalovanej H. X., B.. XX.XX.XXXX, O. X. L.. C.. V. XXX/XX, P. W., občianke SR, právne zastúpená JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom z AK Lučenec, J. Kráľa 5/A v konaní o zaplatenie 590,-Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 330,30 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 330,30 Eur od 15.08.2017 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu čo do zaplatenia istiny 259,70 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 259,70 Eur od 20.03.2107 do zaplatenia ako aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 330,30 Eur od 20.03.2017 do 14.08.2017 z a m i e t a .

III. Súd žalobu čo do zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur a zmluvného úroku vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,-Eur od 14.07.2016 do 23.09.2018, zo sumy 660,-Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,-Eur od 27.10.2016 do zaplatenia z a s t a v u j e .

IV. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 11,96% a to v lehote do 3 troch dní od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Lučenec, ktorým samostatným uznesením súd rozhodne aj o výške tejto náhrady.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou na tunajší súd dňa 04.03.2020 sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia sumy 590,-Eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.07.2016 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobkyňa ako veriteľka poskytla žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 700,-Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 0,-Eur a úrok vo výške 33,01% ročne z poskytnutého úveru. Veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 4 mesiace sa stáva sa celý dlh splatným okamžite. Uvedený dlh sa stal splatný dňa 19.03.2017. V zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo dohodnuté, že ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, zaväzuje sa veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratila výhodu

splátok, žalobkyňa vyzvala žalovanú na úhradu jej záväzku. Žalovaná doposiaľ uhradila žalobkyni sumu vo výške 110,-Eur. Keďže žalovaná ku dňu vyhotovenia tohto návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradila celú dlžnú sumu, žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovanú za zaplatenie istiny vo výške 590,-Eur, zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur, zmluvného úroku vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,-Eur od 14.07.2016 do 23.09.2016, zo sumy 660,-Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,-Eur od 27.10.2016 do zaplatenia a zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia.

2. Súd uznesením č. k. 21Csp/23/2020-37 zo dňa 09.04.2020 vyzval žalovanú, aby sa písomne vyjadrila k žalobe v zmysle § 167 ods. 2 CSP. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním zo dňa 06.05.2020 prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu. Vo vyjadrení poukázala na niekoľko zásadných nedostatkov uplatneného nároku a to neunesenie dôkazného bremena (výška nároku), úrokovú mieru vo výške úžery - neplatnosť právneho úkonu a námietku premlčania, absenciu náležitostí v zmluve o úvere a neposúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Uviedla, že predmetom konania ku dňu podania žaloby (03.03.2020) nie je len istina vo výške 590,-Eur, ale aj v žalobe uplatnené ustálené a špecifikované nároky ku dňu podania žaloby, a to suma 174,41 Eur predstavujúca nárok v žalobe špecifikovaný ako zmluvná pokuta vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do 03.03.2020 - žalobkyňa nárok na ňou uplatnenú zmluvnú pokutu nemá nárok. Ďalej je to suma 44,95 Eur predstavujúca nárok v žalobe špecifikovaný ako zmluvný úrok vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,- Eur od 14.07.2016 do 23.09.2016 - žalobkyňa nárok na ňou uplatnený zmluvný úrok nemá nárok, suma 19,10 Eur predstavujúca nárok v žalobe špecifikovaný ako zmluvný úrok vo výške 33,01% ročne zo sumy 660,- Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 - žalobkyňa nárok na ňou uplatnený zmluvný úrok nemá nárok, suma 652,58 Eur predstavujúca nárok v žalobe špecifikovaný ako zmluvný úrok vo výške 33,01% ročne zo sumy 590,- Eur od 27.10.2016 do 03.03.2020 - žalobkyňa nárok na ňou uplatnený zmluvný úrok nemá nárok. Vyššie uvedené uvádza pre priblíženie celkovej hodnoty uplatneného nároku ku dňu začatia konania. Žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala svoje tvrdenie o výške uplatňovaného nároku - nepredložila žiadnu listinu preukazujúcu výšku úhrad žalovanej a ako boli úhrady započítavané na predmetný úver. V dôsledku uvedeného nie je možné posúdiť (ne)dôvodnosť žaloby v kontexte bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Pokiaľ žalobkyňa doposiaľ nepredložila prehľad úhrad žalovanej, neuniesla v otázke výšky uplatňovaného nároku dôkazné bremeno, čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu. V zmysle zmluvy o úvere bol dohodnutý úrok vo výške 33,01% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (júl 2016 pri spotrebiteľskom úvere do 5 rokov) dosahovala 11,90% ročne. Dohodnutý úrok z úveru medzi účastníkmi o 21,11% prevyšoval priemernú úrokovú mieru z úverov poskytovaných v tomto období bankami (cca 2,7 x presahuje úrokovú sadzbu 11,90%). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka (dobré mravy) ako aj § 39a Občianskeho zákonníka (úžera), a teda nesmie sa priečiť dobrým mravom alebo naplňať skutkovú podstatu úžery, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2009 vydané vo veci 1MCdo1/2009). Vzhľadom na uvedené dohoda o výške úrokov sa považuje za neplatnú, a preto tento úrok žalobkyni nemôže byť priznaný a náležitosť za platne nedojednanú. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto úžerné protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Z celospoločenského hľadiska sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Na podporu tvrdení uvádza judikáty z uznesenia KS Trenčín, sp. zn.: 17Co/56/2017 zo dňa 28.03.2018: „Ročný úrok dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch (12%), čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je preto potrebné považovať dohodu o výške ročného úroku v miere 28% za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ktorá je ustanovením, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo potvrdili aj súdy pri svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.09.2011, sp. zn. 3Co/3/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014, sp. zn. 10Co/325/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 09.11.2010, sp. zn. 17Co/313/2010). Najvyšší súd Slovenskej republiky, ale aj Najvyšší súd Českej republiky uzavreli, že nie každá dohoda o úrokoch pri úvere je akceptovateľná (porov. uznesenie NS SR 1MCdo 1/09, rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004). Najvyšší súd dospel k záveru o rozpore neprimeranej ceny úveru bez ohľadu na to, či dlžník peniaze prevzal alebo rozhodoval sa dobrovoľne. Odvolací súd nemá dôvod na odklon od uvedenej

judikatúry najvyššieho súdu. „Nemohou byť žiadne pochybnosti o tom, že nepriemerne vysoké úroky sjednané pri peněžite půjčce sou považovány za odporující obecně uznávaným pravidlům chování (NS ČR 21Cdo 1484/04).“ Odvolací soud poznamenáva, že je neakceptovateľné porovnávať ceny úverov so subjektmi, ktoré ich dojednávajú v spoločenský nežiaducim rozsahu. V uvedenej veci ide o cenu úveru 132% p. a. a odvolací súd túto extrémnu až užernú odplatu za úver považuje za dôvod absolútnej neplatnosti úveru bez ďalšieho. Tak neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto užerné protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii.

Z celospoločenského hľadiska sú takéto úverové praktiky nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Pre porovnanie nemecká judikatúra stabilizovala závery o úplnej neplatnosti úveru, ak boli dohodnuté úroky vyššie ako 12% nad priemer na trhu (BGR AZ: XI. ZR 252/89). Na základe vyššie uvedenej judikatúry má žalovaná za to, že uvedenie neprimerane vysokého úroku do zmluvy má za následok vznik civilnoprávnej úžery v dôsledku ktorej dochádza k rozporu s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ a § 39a OZ a takýto právny úkon je potrebné považovať za absolútne neplatný. Vzhľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere je možné zo strany žalobkyne vyžadovať iba vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaná vznáša námietku premlčania, nakoľko bol nárok žalobkyne v čase podania žaloby premlčaný v dvojročnej subjektívnej, ako aj trojročnej objektívnej lehote, nakoľko žaloba bola podaná až dňa 03.03.2020. Dáva tiež do pozornosti, že pre prípad, že zmluva o úvere bude vyhodnotená ako platný právny úkon a námietka premlčania nároku bude nedôvodná, vznášame eventuálne námietku premlčania jednotlivých splátok, ktoré sa stali splatnými v období viac ako tri roky pred podaním žaloby. Pre prípad, že by zmluva o úvere bola vyhodnotená ako platná, dáva do pozornosti, že uvedená zmluva o úvere neobsahuje náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), resp. ich uvádza zavádzajúco a nesprávne. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať v súlade s písm. c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť - v zmluve o úvere sa nenachádza adresa veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, v súlade s písm. f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru - v zmluve o úvere nie je uvedený termín konečnej splatnosti, v súlade s písm. i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie - v zmysle zmluvy o úvere bol dohodnutý úrok vo výške 33,01% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (júl 2016 pri spotrebiteľskom úvere do 5 rokov) dosahovala 11,90% ročne. Dohodnutý úrok z úveru medzi účastníkmi o 21,19% prevyšoval priemernú úrokovú mieru z úverov poskytovaných v tomto období bankami (cca 2,7 x presahuje úrokovú sadzbu 11,90%) - bližšie pozri čl. III tohto vyjadrenia. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v súlade s písm. b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa). Ako ďalší dôvod pre konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe zmluvy o úvere uvádza, že žalobkyňa ako veriteľ posudzovala schopnosť žalovanej ako spotrebiteľa splácať úver bez akýchkoľvek údajov o jej príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave, čo je hrubým porušením povinnosti veriteľa posudzovať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., čo zákon rovnako sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.). Dodávateľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver povinný postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorú musí viesť aj hodnoverne preukázať. V prípade, že dodávateľ takto nepostupuje je vystavený sankcii v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Navrhuje, aby žalobkyňa hodnoverne preukázala splnenie kritérií uvádzaných v citovaných ustanoveniach. Najmä, aby preukázala, že nedošlo k hrubému porušeniu povinností stanovených v § 7 ods. 1 cit. zákona. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že úver poskytnutý žalobkyňou je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, resp. že žalobkyňa nemala právo na odplatu za poskytnutý úver. Žalobný nárok žalobkyne je tvorený viacerými položkami, medzi ktoré patrí aj poplatok za „expresné spracovanie úveru“ vo výške 100,-Eur, a taktiež aj „zmluvná pokuta“. Má za to, že následok bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa vzťahuje aj na požadovaný poplatok, ako aj zmluvnú pokutu. Zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky, ktorá je uvedená v bode č. 3) zmluvy o úvere, je potrebné v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) OZ, kde sa uvádza „za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku“, považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 5 OZ, nakoľko jej výšku (10% ročne z dlžnej čiastky) je nutné považovať za neprimeranú. Odsek o zmluvnej pokute je síce súčasťou zmluvy o úvere, avšak tento odsek nie je dostatočne zvýraznený a označený pre potreby spotrebiteľa, ale len účelovo zakomponovaný do textu zmluvy o úvere v jej

závere, aby si ju spotrebiteľ ani nevšimol. Zmluvná pokuta je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, osobitne nedojednanou, pričom nemá žiadne náležitosti nejakej dvojstrannej zmluvy a nebola teda individuálne dojednanou v zmysle § 53 ods. 2 a 3 OZ. Je potrebné uviesť, že žalobkyňou požadovaný poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur, ktorý mal byť dojednaný ako zmluvná podmienka v predmetnej zmluve o úvere v znení: „...spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 0,-Eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 179,20 Eur a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur“ je nevyhnutné hodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods.1, ods. 2 a ods. 3 OZ a § 53 ods. 5 OZ. Skutočnosť, že uvedený poplatok za expresné spracovanie úveru napĺňa znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, je možné vyvodiť aj z týchto dôvodov, že po materiálnej stránke protiplnenie nebolo spotrebiteľovi dodané a poplatok slúži najmä záujmom dodávateľa. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané, poplatok za expresné spracovanie úveru taktiež predstavuje neprijateľné navyšovanie nákladov žalovaných. Žalovaná navrhuje na základe vyššie uvedeného, aby konajúci súd žalobu zamietol v rozsahu v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania.

3. Uznesením č.k. 21Csp/23/2020-52 zo dňa 19.05.2020 bola žalobkyňa vyzvaná na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej, kedy žalobkyňa v podaní zo dňa 08.06.2020 uviedla, že sa nestotožňuje s vyjadreniami žalovanej uvádzané v jej podaní zo dňa 06.05.2020. Žalobkyňa eviduje k dnešnému dňu úhrady vo výške 110,-Eur. Žalovaná neuhradila k dnešnému dňu ani len istinu poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žalovaná v prípade, že po podpise zmluvy o úvere nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o úvere. Uvedené právo žalovaná nevyužila, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia úveru. Žalovaná svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdila svojim podpisom. Žalovaná si bola vedomá svojich záväzkov vyplývajúcich z uvedenej zmluvy o úvere. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalobkyňa poukazuje aj na Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.01.2006, sp. zn.: C-361/04, vo veci Claude Ruiz - Picasso a ďalší v. OHIM, podľa ktorého „priemerný spotrebiteľ vykazuje najvyšší stupeň pozornosti vo chvíli, keď si pripravuje a realizuje svoj výber medzi rôznymi výrobkami dotknutej kategórie.“ V zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka: „neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ Občiansky zákonník spája neplatnosť právneho úkonu na prvom mieste s právnym úkonom, ktorý svojim obsahom či účelom odporuje zákonu (t. j. Občianskemu zákonníku alebo inému zákonu). Z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu je dôležitý efekt (výsledok) tohto konania, t. j. nedovolenosť právneho úkonu (rozpor so zákonom). Žalobkyňa uviedla, že od žalovanej eviduje k dnešnému dňu úhrady vo výške 110,-Eur, ktoré pozostávajú z dvoch platieb a to zo dňa 23.09.2016 v sume 40,- Eur a zo dňa 26.10.2016 v sume 70,-Eur. Jednotlivé platby boli zo stranu žalobkyne započítané na istinu. Na základe vyššie uvedeného suma vo výške 655,70 Eur pozostáva z nesplatennej istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žalobkyňa v zmysle § 144 a násl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, berie žalobu späť a to v časti zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20. 03. 2017 do zaplatenia, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur, zmluvného úroku vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,- Eur od 14.07.2016 do 23.09.2016, zo sumy 660,- Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,- Eur od 27.10.2016 do zaplatenia a žiada tunajší súd, aby vo zvyšku žaloby rozhodol tak, ako je uvedené v návrhu na začatie konania.

4. Uznesením č.k. 21Csp/23/2020-59 zo dňa 08.06.2020 súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k vyjadreniu žalobkyne, kedy žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 11.06.2020 uviedla, že žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala svoje tvrdenie o výške uplatňovaného nároku - nepredložila žiadnu listinu preukazujúcu výšku úhrad žalovanej. Žalobkyňa ako procesný subjekt má povinnosť označiť dôkazy a pripojiť ich k žalobe, na základe ktorých vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, pričom táto povinnosť jej vyplýva priamo z dikcie ust. § 132 CSP. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti. Pokiaľ žalobkyňa doposiaľ nepredložila prehľad úhrad žalovanej, neuniesla v otázke výšky uplatňovaného nároku dôkazné bremeno, čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu. Domnienka žalobkyne, že tým, že žalovaná nevyužila právo

odstúpiť od zmluvy do 14 kalendárnych dní, že súhlasila s celým obsahom zmluvy o úvere vrátane podmienok poskytnutia úveru, nemožno označiť inak ako nesprávnu. Spotrebiteľ ako slabšia zmluvná strana, ktorá sa nepohybuje v problematike spotrebiteľskej agendy denno-denne, predsa nemá toľko vedomostí ako dodávateľ, ktorý poskytuje úvery a má zrejmu odbornú prevahu nad spotrebiteľom, keďže poskytovanie týchto služieb (úverov) je často predmetom jeho podnikateľskej činnosti. Účelom súčasnej platnej legislatívy je zabezpečiť spotrebiteľom vyšší stupeň ochrany (napr. Zákon o ochrane spotrebiteľa, Občiansky zákonník) a zamedziť tak vykonávaniu nekalých praktík dodávateľov, ktorí v značnej miere využívajú neznalosť spotrebiteľa - bežného človeka na získanie neprimeranej odplaty. Na základe vyššie uvedeného ako aj v intenciách súčasnej právnej úpravy je na mieste tvrdiť, že dodávateľ (žalobkyňa) má obligatórnu povinnosť postupovať pri koncipovaní zmlúv v súlade s príslušnými právnymi predpismi (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), t. j. v predmetom prípade uvádzať obligatórne náležitosti zrozumiteľne a určito, čím by sa vyhla prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z vyjadrenia žalobkyne sa javí, že chce zaťažiť práve neznalého spotrebiteľa povinnosťou disponovať znalosťami o úveroch a spotrebiteľsko-dodávateľských vzťahoch. Logickým výkladom možno dospieť k záveru, že v prípade ak by spotrebiteľ disponoval minimálne takými vedomosťami o spotrebiteľských úveroch ako dodávateľ, tak by zmluvu s takýmito zásadnými nedostatkami nikdy neuzatvoril. Má za to, že nevyužitie práva odstúpiť nie je úkon, ktorým „zmizne“ protizákonný obsah zmluvy o úvere. Má za to, že úrok uvedený v zmluve o úvere vo výške 33,01% ročne je potrebné vyhodnotiť ako neplatný právny úkon, resp. vo vzťahu k neplatnosti je potrebné posúdiť ako celú zmluvu o úvere ako neplatný právny úkon z dôvodu úžernej odplaty obsiahnutej v zmluve o úvere, čím dochádza k rozporu s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ. V tejto súvislosti poukazujeme aj na nasledujúce rozhodnutia súdov z uznesenia NS SR, sp.zn.: 1 M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009: „v tejto súvislosti sa dovolací súd stotožňuje s názorom prezentovaným v mimoriadnom dovolaní, že právny úkon sa prieči dobrým mravom, ak sa jeho obsah, bez ohľadu na zmluvnú voľnosť ho stanovíť a bez ohľadu na to, kto rozpor s dobrými mravmi zaviniť, ako i na to, či druhá strana pri vzniku zmluvy bola v dobrej viere, dostane do rozporu so všeobecne uznávaným názorom, ktorý vo vzťahu medzi ľuďmi určuje (niekedy aj v právnych normách), aký má byť obsah tohto právneho úkonu tak, aby bol v súlade so základnými morálnymi zásadami.“ „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Preto sa touto skutočnosťou mal súd v rámci dokazovania zaoberať a ustáliť, či obsah právneho úkonu, v ktorom je výška úrokov 60% ročne, neodporuje dobrým mravom, aj keď sa účastníci právneho úkonu na výške úrokov dohodli. Za účelom určenia prípustnej miery úroku preto treba doplniť dokazovanie vyjadrením minimálne jedného peňažného ústavu k výške úrokovej miery poskytovanej v peňažných ústavoch, až potom možno o žalobe rozhodnúť.“ Z rozsudku KS Nitra, sp. zn.: 9Co/77/2017 zo dňa 15.03.2018: „v prejednávanej veci súd prvej inštancie zistil, že úroková miera 22,80% dohodnutá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v uzavretej zmluve zo dňa 06.02.2012 podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, keď podľa priemerných úrokov obchodných bánk bol v mesiaci február 2012 pri spotrebiteľskom dlhodobom úvere nad 5 rokov úrok vo výške 13,4688% a z tohto zistenia vyvodil správny právny záver o neplatnosti takéhoto dojednania pre rozpor s dobrými mravmi. S týmto názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil, keď dojednaný úrok 22,80% presahuje vyššie uvedené limity úrokových sadzieb uplatňovaných bankami, a to o viac ako 59%. Dohodnuté úroky sú odplátou za užívanie požičanej sumy, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej sumy, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom.“ Nadväzujúc na vyššie uvedenú argumentáciu, zastávame názor, že uvedenie neprimerane vysokého (úžerného) úroku do zmluvy o úvere a ktorý sa súčasne prieči dobrým mravom (§ 39 OZ), má za následok, že dojednanie o úrokovej sadzbe je neplatný právny úkon, resp. celý úver z dôvodu úžernej odplaty je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon. Na základe vyššie uvedeného žalovaná navrhuje žalobu zamietnuť v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania a súčasne žiada priznať žalovanej nárok na náhradu trov konania.

5. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 219 ods. 3 CSP z dôvodu § 297 písm. b) CSP, nakoľko hodnota sporu neprevyšuje 1 000,-Eur.

6. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním žalobného návrhu, výpisom z obchodného registra žalobkyne, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, vyjadreniami žalovanej, úrokovými mierami úverov, čiastočným späťvzatím žaloby a oznámením žalobkyne.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 52 ods. 1 zákona Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") v znení ku dňu 14.07.2016 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ v znení ku dňu 14.07.2016 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Podľa § 103 OZ, prvá veta, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti.

12. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

14. Podľa § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

15. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobkyňa uzavrela so žalovanou dňa 14.07.2016 zmluvu č. 611501815 podľa § 52 a nasl. OZ a zároveň v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čiže spotrebiteľskú zmluvu. Touto zmluvou poskytla žalovanej sumu 700,-Eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť žalobkyni celkovú sumu vo výške 979,20Eur. Zo zmluvy vyplýva, že táto suma pozostáva z poskytnutej sumy 700,-Eur, úroku spojeného so spotrebiteľským úverom vo výške 179,20 Eur a poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- Eur a to v 12 pravidelných mesačných splátkach tak, že prvé štyri splátky zaplatí vo výške 1,-Eur a ďalšie splátky zaplatí vo výške 121,90 Eur vždy k 14. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 14.08.2016. Úrok bol dojednaný vo výške 33,01% ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavovalo sumu 179,20 Eur. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku 979,20 Eur, ak nie je dohodnuté inak, čo predstavovalo poskytnutý úver spolu s odplatom a úrokom a to do 14.08.2016 na účet veriteľa špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Zmluvné strany sa dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastanú dňa 14.07.2017. V zmysle dojednanej zmluvy, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne z dlžnej čiastky. Výška priemernej hodnoty RPMN činí 25,87%. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaná doposiaľ uhradila 110,-Eur v dňoch 23.09.2016 a 26.10.2016.

16. Žalobkyňa podanou žiadala priznať istinu výške 590,-Eur, zmluvnú pokutu vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia, poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur, zmluvný úrok vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,-Eur od 14.07.2016 do 23.09.2016, zo sumy 660,-Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,-Eur od 27.10.2016 do zaplatenia a zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia. Podaním zo dňa 08.06.2020 zobrala späť žalobu v časti zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur a zmluvného úroku vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,-Eur od 14.07.2016 do 23.09.2018, zo sumy 660,-Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,-Eur od 27.10.2016 do zaplatenia. Súd preto konanie v tejto časti zastavil. Nakoľko teda žalobkyňa vzala späť žalobu čo do úrokov a poplatkov, súd v ďalšom neskúmal aplikovateľnosť príslušných právnych predpisov týkajúcich sa spotrebiteľských práv čo do úrokov a poplatkov.

17. Súd v súlade s § 295 CSP v rámci dokazovania zisťoval platnosť úverovej zmluvy z hľadiska súladu so spotrebiteľským právom. V tejto súvislosti súd dal za pravdu žalovanej, ktorá vzniesla námietku premlčania. Žalovaná vo svojom vyjadrení vzniesla námietku premlčanie celej istiny, minimálne však jednotlivých splátok od doby ich splatnosti. Bolo pritom nesporne zistené, že žalobkyňa poskytla žalovanej sumu 700,-Eur. Túto mala žalovaná vrátiť v 12-tich mesačných splátkach vždy ku 14. dňu toho ktorého mesiaca počnúc od 14.08.2016. Žalovaná mala vrátiť prvé štyri mesiace každý mesiac 1,-Eur a potom až do vyrovnania mala platiť po 121,90 Eur mesačne. To znamená, že od 14.08.2016 do 14.11.2016 mala žalovaná splácať po 1,-Eur, spolu mala zaplatiť 4,-Eur a od 14.12.2017 mala splácať po 121,90 Eur. Žaloba bola doručená na súd dňa 04.03.2020. Vzhľadom k plynutiu všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty boli premlčané splátky so splatnosťou do 14.02.2017. Žalovaná do 14.02.2017 mala zaplatiť 4 splátky po 1,-Eur, spolu 4,-Eur a 3 splátky (14.12.2016, 14.01.2017, 14.02.2017) po 121,90 Eur, spolu 365,70 Eur, čo tvorí súčet 369,70 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že došlo k premlčaniu sumy 369,70 Eur. Treba poznamenať, že v tomto období, splátkami v rokoch 2016 v septembri a októbri, žalovaná zaplatila 110,-Eur.

18. Bolo teda preukázané, že žalovaná dostala 700,-Eur, z toho sú premlčané splátky vo výške 369,70 Eur, v ktorej sume je započítaná aj zaplatená suma 110,-Eur, ktorá bola uhradená zo strany žalovanej v dňoch 23.09.2016 a 26.10.2016. Nepremľaná je teda pohľadávka žalobkyne na zaplatenie sumy (700,-Eur - 369,70 Eur) 330,30 Eur. Žalovaná je preto povinná zaplatiť žalobkyni čiastku vo výške 330,30 Eur.

19. Súd zároveň žalobkyni priznať aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 330,30 Eur od 15.08.2017 do zaplatenia, nakoľko výška uplatnených úrokov je v súlade s vykonávacím predpisom.

20. Súd však zamietol žalobu čo do zaplatenia istiny 259,70 Eur, čo je rozdiel medzi žalovanou sumou 590,-Eur a priznanou sumou 330,30 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 259,70 Eur od 20.03.2017 do zaplatenia. Zamietnutie bola žaloba aj čo do úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 330,30 Eur od 20.03.2017 do 14.08.2017, nakoľko žalobkyňa žiadala úroky z omeškania od 20.03.2017, kedy však žalovaná nebola v omeškaní, pretože do omeškania sa dostala až 15.08.2017.

21. Zároveň súd zastavil konanie čo do zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 590,-Eur od 20.03.2017 do zaplatenia, poplatku za expresné spracovanie úveru vo výške 100,-Eur a zmluvného úroku vo výške 33,01% ročne zo sumy 700,-Eur od 14.07.2016 do 23.09.2018, zo sumy 660,-Eur od 24.09.2016 do 26.10.2016 a zo sumy 590,-Eur od 27.10.2016 do zaplatenia a to v zmysle čiastočného späťvzatia žaloby zo dňa 08.06.2020.

22. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

23. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. V prejednávanej veci mala žalobkyňa úspech čo do sumy 330,30 Eur a zamietnutá bola žaloba vo výške 259,70 Eur. Žalobkyňa teda ma úspech vo výške 55,98% a žalovaná vo výške 44,02%. Rozdiel činí 11,96%. Preto súd priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 11,96%. O výške tejto náhrady rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.